

روان شناسی رشد

(نمایه بر بهداشت روانی و راهکارهای تشخیصی، درمانی و تربیتی)

مؤلف:

دکتر شهنام ابوالقاسمی

دانشیار گروه روانشناسی، انشگاه آزاد اسلامی واحد تنکابن

بهار و تابستان ۱۳۹۶

سرشناسه	: ابوالقاسمی، شهنام، ۱۳۴۵ - Abolghasemi, Shahnam
عنوان و نام پدیدآور	: روان‌شناسی رشد (با تأکید بر بهداشت روانی و راهکارهای تشخیصی، درمانی و تربیتی) / مولف شهنام ابوالقاسمی.
وضعیت ویراست	: [ویراست ۲۳].
مشخصات نشر	: تهران: دانشگاه آزاد اسلامی، سازمان چاپ و انتشارات؛ تنکابن: دانشگاه آزاد اسلامی، واحد تنکابن، ۱۳۹۶.
مشخصات ظاهری	: ز، ۸۲۷ ص. : جدول.
شابک	: ۹۷۸-۹۶۴-۱۰-۴۹۲۹-۶
وضعیت فهرست نویسی	: فیا
یادداشت	: کتاب حاضر توسط ناشران متفاوت در سال‌های مختلف منتشر شده است.
یادداشت	: کتابنامه.
موضوع	: روان‌شناسی رشد
موضوع	: Developmental psychology
سازمان افزوده	: دانشگاه آزاد اسلامی، سازمان چاپ و انتشارات
سازمان افزوده	: Islamic Azad University Publication
سازمان افزوده	: دانشگاه آزاد اسلامی، واحد تنکابن
رده دی‌کریه	: BF۷۱۳/ف۱۵۹ ۱۳۹۶
رده بندی یویی	: ۱۵۵
شماره کتابست	: ۴۸۹۱۳۳۳

عنوان کتاب: روان‌شناسی رشد در قالب بر بهداشت روانی و راهکارهای تشخیصی، درمانی و تربیتی

تألیف: دکتر شهنام ابوالقاسمی

چاپ اول: ۱۳۹۶

شمارگان: ۱۰۰۰ جلد

ناشر: سازمان چاپ و انتشارات دانشگاه آزاد اسلامی (با همکاری واحد انتشارات)

لیتوگرافی، چاپ و صحافی: سازمان چاپ و انتشارات دانشگاه آزاد اسلامی

شابک: ISBN: ۹۷۸-۹۶۴-۱۰-۴۹۲۹-۶

قیمت: ۳۸۰۰۰ ریال

حق چاپ برای ناشر محفوظ است

۱	پیشگفتار
	بخش اول
۳	فصل اول: کلیات و تعریف مفاهیم
۴	- روانشناسی رشد
۵	- ماهیت و ویژگی‌های تحول و رشد در انسان
۸	- مروری بر موضوع و اهداف روانشناسی رشد
۱۰	- موضوع روانشناسی رشد
۱۰	- علت مطالعه رشد و نمو
۱۱	- تعریف مفهوم رشد
۱۲	- تکامل نمو
۱۲	- اختلاف رشد و نمو
۱۲	- رشد یا پختگی
۱۳	- فرآیند رشد و پرورش
۱۳	- بعضی از قوانین مربوط به رشد و نمو
۱۴	- روشهای مطالعه در روانشناسی رشد
۱۹	- طرح‌هایی برای بررسی رشد
۲۱	- رعایت معیارهای اخلاقی در مطالعه کودکان
۲۲	فصل دوم: عوامل موثر بر رشد و نمو
۲۳	- کلیات
۲۴	- خلاصه عوامل موثر بر رشد و نمو
۲۴	۱- وراثت
۳۲	- مشاوره ژنتیکی
۳۲	- تشخیص پیش از تولد و طب جنینی
۳۶	۲- هورمونها
۴۰	۳- غذا
۴۳	۴- محیط
۴۴	- تاثیر محیط پیش از تولد بر رشد و نمو
۴۸	- تاثیر محیط اجتماعی بر رشد و نمو
۴۸	۱- خانواده
۵۲	۲- مدرسه
۵۳	۳- جامعه
۵۳	۴- وسایل ارتباط جمعی
۵۵	۵- اجتماعات

۵۵	- تعامل وراثت و محیط
۵۷	- طبقه‌بندی نظریه‌های رشد
۵۷	- مباحث اساسی در نظریات رشد
۵۹	- وجوه اشتراک نظریه‌های رشد
۵۹	فصل سوم: دیدگاهها و نظریه‌های رشد و نمو
۵۷	- طبقه‌بندی نظریه‌های رشد
۵۷	- مباحث اساسی در نظریات رشد
۵۹	- وجوه اشتراک نظریه‌های رشد
۶۰	- مسایل و موضوعات مربوط به رشد
۶۰	- پیوستگی در برابر ناپیوستگی
۶۱	- تجربه اولیه در برابر تجربه بعدی
۶۲	- تأثیر عوامل بیسی در برابر تأثیر عوامل محیطی
۶۲	- کودک انفعالی در برابر کودک فعال
۶۳	- توصیف برابر با پند
۶۳	- تأثیر عوامل موثریتی در بروز ویژگیهای فردی
۶۴	- جو فرهنگی جهان حول دین ابراهیم گرای فرهنگی
۶۴	- جایگاه فرایندهای رازمدان
۶۶	- نظریه‌های روانشناختی رشد و نمو
۶۷	- مرحله فلسفی
۶۷	۱- دیدگاه پیش‌ساختگی
۶۷	۲- محیط گرایی جان‌لاک
۶۸	۳- کودک یک شهروند آینده است نه فردی مستقل
۶۸	۴- گروهی که انسان را فطرتاً فاسد و گناهکار می‌داند
۶۸	۵- گروهی که انسان را فطرتاً خوب می‌داند
۶۸	۶- گروهی که انسان را دارای فطرت طبیعی خاص می‌داند
۶۸	۷- دیدگاه اسلام در مورد رشد
۷۲	- نظریه‌های نخستین
۷۲	۱- محیط گرایی جان‌لاک
۷۳	۲- طبیعت گرایی رومانتیک روسو
۷۶	۳- نظریه استانی هال
۷۸	- مراحل تحول روانی - تقویتی و زیستی از دیدگاه هال و شل
۷۹	۴- نظریه پردازان یادگیری اجتماعی: دالارد، میلروسیرز
۸۰	۵- نظریه پردازان یادگیری مشاهده‌ای: بندورا، والترز و میشل
۸۱	۶- نظام بازتاب‌شناسی تحولی لئون تی‌یف
۸۶	۷- نظریه‌های اتولوژیک یا کردارشناختی داروین، لورنز، تیشیرگن، بولی و هاین

الف - داروین و نظریه تکامل	۸۷
ب - اتولوژی نوین: لوتر وینبرگن	۸۷
ج - دیدگاه کردارشناسانه رشد کودک: نظریه دلبستگی جان بولی	۸۹
د - نظریه کردارشناختی هابند	۹۲
هـ - نظریه دلبستگی آینس ورت	۹۳
۸- نظریه روانی - جنسی فروید	۱۰۷
۹- نظریه آنا فروید درباره دوره نوجوانی	۱۰۸
۱۰- نظریه هارتمن	۱۱۰
۱۱- نظام ماهر در مراحل رشد	۱۱۱
۱۲- نظام اشپت	۱۱۴
۱۳- ملانی کلایز	۱۱۴
۱۴- نظریه های روانی - اجتماعی	۱۱۵
الف - نظریه اریکسون	۱۱۵
ب - نظریه پیک	۱۲۳
ج - نظریه لایبوی - ویف	۱۲۴
د - نظریه رابرت باتلر	۱۲۵
هـ - نظریه نظریه پوهلر	۱۲۶
۱۵- نظریه های شناختی	۱۲۸
الف - نظریه رشد شناختی کیسی	۱۲۸
ب - نظریه رشد شناختی ژان پیاژه	۱۲۹
ج - نظریه ویلیام فیشر	۱۴۴
د - مراحل رشد ذهنی برونر	۱۴۶
هـ - نظریه دیوید الکاوند	۱۴۷
و - نظریه جی . سی . گوان	۱۵۱
ز - نظریه ویلیام پری	۱۵۳
۱۶- نظریه رشد اخلاقی	۱۵۹
الف - نظریه ولتر درمورد رشد اخلاق	۱۵۹
ب - نظریه مروین هر در مورد رشد اخلاقی	۱۶۰
ج - نظریه آیر درمورد رشد اخلاقی	۱۶۱
د - نظریه شناخت اجتماعی در مورد رشد اخلاقی	۱۶۲
هـ - نظریه روسو در مورد قضاوت اخلاقی	۱۶۴
و - نظریه رشد قضاوت اخلاقی از دیدگاه پیاژه	۱۶۶
ز - نظریه کلبرگ در مورد رشد اخلاقی	۱۶۸

۱۷۴	۱۷- نظام گزل
۱۸۰	۱۸- نظریه والون
۱۸۶	۱۹- نظریه شاختل
۱۹۵	۲۰- نظریه رشد زبان چامسکی
۲۱۵	۲۱- نظریه رشد زبان بندورا
۲۲۶	- ارزیابی نظریه‌های مطرح شده
۲۲۸	- نظریه‌های رشدی معاصر
۲۲۸	۱- نظریه خبرپردازی یا پردازش اطلاعات
۲۳۱	۲- رویکرد جدلی یا دیالکتیکی
۲۳۲	۳- رویکرد گستره یا فراخنای زندگی (چشم انداز عمر)
۲۳۶	- رویکرد بوم‌شناختی
۲۳۸	۴- رویکرد زیست‌شناسی اجتماعی
۲۳۸	۵- دیدگاه پیاژه و هگلی: نظریه مارگارت مید (پ)
۲۴۱	۶- دیدگاه پیاژه و هگلی: نظریه مارگارت مید (پ)
۲۴۱	۷- دیدگاه پیاژه و هگلی: نظریه مارگارت مید (پ)
۲۴۲	۸- نظریه اج‌سی و سحر ویگوتسکی
۲۴۸	۹- نظریه هوش سیانی
۲۶۰	- مقایسه و ارزیابی کلی نظریه‌ها

بخش دوم

۲۶۱	فصل چهارم: رشد قبل از تولد
۲۶۲	- عمل لقاح و آغاز حیات
۲۶۶	- مراحل رشد قبل از تولد
۲۷۱	- فرآیند تولد و پیامدهای آن
۲۷۳	- مقیاس آپگار
۲۷۴	- روشهای اندازه‌گیری سن فیزیولوژیکی
۲۷۵	- شاخص‌های مزاج از دیدگاه توماس و چس
۲۷۶	فصل پنجم: زمینه‌های رشدی بعد از تولد
۲۷۷	- طبقه‌بندی زمینه‌های رشدی بعد از تولد
۲۷۸	۱- رشد و نمو جسمانی
۲۷۹	۲- رشد حرکتی
۲۷۹	- بازتابهای دوره‌نوزادی
۲۸۲	- راست برتری و چپ برتری
۲۸۷	۳- رشد ادراکی
۲۸۸	۴- رشد شناختی

۲۹۰	۵- رشد زبان
۳۰۵	- نظریه‌های منشأ و رشد زبان
۳۰۹	- زبان و شناخت
۳۱۵	۶- رشد فردی، اجتماعی و شخصیت
۳۱۶	- خانواده و تاثیر آن بر شخصیت
۳۲۱	- بازی و اثرات آن بر رشد عاطفی، اجتماعی و شخصیت
۳۲۷	- نظریه‌های بازی
۳۳۲	فصل ششم: طبقه‌بندی سنی مراحل رشد و ویژگیهای هر مرحله براساس شش زمینه رشدی
۳۳۳	- طبقه‌بندی سنی احوال رشد
۳۳۴	- تولد تا ۲۸ روز (یک ماهگی)
۳۳۵	- نيمرخ‌ها و گوها: رشد تولد تا ۲۸ روزگی (رشد جسمانی، حرکتی، ادراکی - شناختی، زبان و فردی - اجتماعی)
۳۴۱	- جریانه‌های روزانه تولد تا یک ماهگی
۳۴۲	- هشدارهای رشدی تولد یک ماهگی
۳۴۳	- یک تا چهار ماهگی
۳۴۳	- نيمرخ‌ها و الگوهای رشدی یک تا چهار ماهگی (رشد جسمانی، حرکتی، ادراکی - شناختی، زبان و فردی - اجتماعی)
۳۴۸	- جریانه‌های روزانه یک تا چهار ماهگی
۳۵۰	- هشدارهای رشدی یک تا چهار ماهگی
۳۵۰	- چهار تا هشت ماهگی
۳۵۱	- نيمرخ‌ها و الگوهای رشدی چهار تا هشت ماهگی (رشد جسمانی، حرکتی، ادراکی - شناختی، زبان و فردی - اجتماعی)
۳۵۷	- جریانه‌های روزانه چهار تا هشت ماهگی
۳۵۸	- هشدارهای رشدی چهار تا هشت ماهگی
۳۵۹	- هشت تا دوازده ماهگی
۳۶۰	- نيمرخ‌ها و الگوهای رشدی هشت تا دوازده ماهگی (رشد جسمانی، حرکتی، ادراکی - شناختی، زبان و فردی - اجتماعی)
۳۶۳	- جریانه‌های روزانه هشت تا دوازده ماهگی
۳۶۵	- هشدارهای رشدی هشت تا دوازده ماهگی
۳۶۵	- دوازده تا هجده ماهگی: کودک نوپا
۳۶۶	- نيمرخ‌ها و الگوهای رشدی (رشد جسمانی، حرکتی، ادراکی - شناختی، زبان و فردی - اجتماعی)
۳۷۰	- هشدارهای رشدی دوازده تا هجده ماهگی
۳۷۰	- هجده ماهگی تا دو سالگی
۳۷۰	- نيمرخ‌ها و الگوهای رشدی (رشد جسمانی، حرکتی، ادراکی - شناختی، زبان و فردی - اجتماعی)
۳۷۴	- جریانه‌های روزانه کودک نوپا: یک تا دو سالگی
۳۷۵	- هشدارهای رشدی ۱/۵ تا ۲/۵ سالگی
۳۷۶	- دوره پیش‌دستانی

۳۷۶	- کودک سه ساله
۳۷۶	- نیرخ‌ها و الگوهای رشدی (رشد جسمی، حرکتی، ادراکی - شناختی، زبان و فردی - اجتماعی)
۳۸۲	- جریانهای روزانه کودکان سه ساله
۳۸۴	- هشدارهای رشدی سه سالگی
۳۸۴	- چهار سالگی
۳۸۵	- نیرخ‌ها و الگوهای رشدی (رشد جسمی، حرکتی، ادراکی - شناختی، زبان و فردی - اجتماعی)
۳۸۸	- جریانهای روزانه چهار سالگی
۳۹۰	- هشدارهای رشدی چهار سالگی
۳۹۱	- پنج سالگی
۳۹۱	- نیرخ‌ها و الگوهای رشدی (رشد جسمی، حرکتی، ادراکی - شناختی، زبان و فردی - اجتماعی)
۳۹۵	- جریانهای روزانه پنج سالگی
۳۹۶	- هشدارهای رشدی پنج سالگی
۳۹۷	- کودکان - سالهای اساسی
۴۰۰	- انواع همانندسازی دودکی
۴۰۱	- مراحل تحول ادراک و تفکر
۴۰۳	- ضرورت مرحله شناختی
۴۰۶	- سالهای دبستان: ۶ یا ۷ سالگی تا ۱۲ سالگی
۴۰۶	- شش سالگی
۴۰۷	- هفت سالگی
۴۰۸	- هشت سالگی
۴۰۹	- نه سالگی
۴۱۰	- ده سالگی
۴۱۰	- یازده و دوازده سالگی
۴۱۲	- فصل هفتم: رشد هویت جنسی
۴۱۳	- تمایلات جنسی کودکان
۴۱۸	- رشد تمایلات جنسی کودکان تا ۱۲ سالگی
۴۳۱	- گفتگو با کودکان در مورد تمایلات جنسی
۴۳۶	- مناسب‌ترین سن برای آغاز گفتگو مسائل جنسی
۴۶۱	- بازی‌های جنسی کودکان
۴۷۱	- صحبت در مورد همجنس‌گرایی
۴۷۸	- فصل هشتم: ناسازگاریها و اختلالات عملی رشد
۴۷۹	- ناسازگاریهای کودکان و نوجوانان بر حسب سن آنها
۴۸۰	- اختلالات عملی رشد

۴۸۰	۱- شب آدراری
۴۸۳	۲- عدم کنترل مدفوع
۴۸۴	۳- اختلالات گویایی و اشکالات خواندن و نوشتن
۴۸۵	۴- لکنت زبان
۴۹۰	۵- نوک زبانی حرف زدن
۴۹۱	۶- کودکانه حرف زدن
۴۹۱	۷- تاخیر در تکلم
۴۹۱	۸- عدم قدرت تکلم یا لالی
۴۹۲	فصل نهم: ارتباط بین والدین و فرزندان
۴۹۳	- گفتگو با اطفال
۵۰۲	- مختصری درباره ازل صحبت کردن با اطفال
۵۰۷	- آوای دمدی مزاجی
۵۱۰	- روش های نوین تشویق و تنبیه
۵۱۵	- تنبیه مخرب و سازنده
۵۲۴	- وعده دادن: انتظارات و کارهای غیرو می
۵۳۰	- تربیت گستاخانه یا مودبانه
۵۳۲	- مسئولیت و استقلال
۵۴۵	- نظم و نسق دادن (دیسپلین): آسان گیری و محدودیت
۵۶۵	- حسادت
۵۷۴	- بچه ها و احتیاج به کمک تخصصی
۵۸۰	- بچه هایی که می توانند از کمک تخصصی بهره مند شوند
۵۸۶	- نیازهای والدین
۵۸۶	- شخصیت والدین و رفتار بچه ها

بخش سوم

۵۹۱	فصل دهم: مراحل و ویژگیهای رشد دوره نوجوانی
۵۹۲	- مقدمه
۵۹۳	- تعریف مفاهیم دوره نوجوانی
۵۹۴	- فیزیولوژی دوران بلوغ
۵۹۵	- جهش نمو نوجوانی
۶۰۴	- بهداشت و ارتباط آن با فعالیتهای حرکتی نوجوانان
۶۰۵	- وظیفه مربیان در قبال نوجوانان
۶۰۶	- عوامل موثر بر بلوغ جنسی و جسمی
۶۱۱	- اثرات روانشناختی رشد و تغییرات بدنی بر شخصیت نوجوانان

۶۱۳	- جنبه‌های روانشناختی بلوغ
۶۱۶	- بلوغ زودرس و دیررس
۶۱۹	- خصوصیات رفتاری عمومی در دوره نوجوانی
۶۲۳	- رشد ادراکی و شناختی دوره نوجوانی
۶۲۸	- رشد فردی و اجتماعی دوران نوجوانی
۶۲۸	قسمت اول: کسب استقلال
۶۴۳	قسمت دوم: هویت و هویت‌یابی در دوره نوجوانی
۶۴۵	- مشکلات هویت‌یابی از دیدگاه اریکسون
۶۴۷	- پژوهشهای جیمز مارسا در زمینه هویت‌یابی
۶۴۸	- تنوعات موجود در شکل‌گیری هویت
۶۵۱	- دیدگاه‌های مربوط به یادگیری نقش جنسی
۶۵۵	- ایجاد مدافعهای شغلی
۶۵۸	- ریشه‌های از خود بی‌خودگی
۶۵۹	- نوجوانان و مواد مخدر
۶۶۱	- بزهکاری
۶۶۵	- اختلالات روانی و روان-فیزیولوژیایی
۶۶۵	۱- واکنش‌های اضطراب
۶۶۶	۲- افسردگی نوجوانان
۶۶۷	۳- خودکشی
۶۶۹	۴- بیماریهای مربوط به خوردن
۶۷۲	قسمت سوم- بلوغ اجتماعی یا جامعه‌شناسی نوجوانی و بلوغ
۶۷۲	الف- عوامل اجتماعی تعامل میان افراد
۶۷۳	ب- مشکلات روانی ناشی از تغییر نقش‌ها
۶۷۴	ج- مظاهر اساسی رشد اجتماعی در دوران نوجوانی
۶۷۶	د- تغییر رفتار اجتماعی در دوران نوجوانی
۶۷۸	ه- رشد و تکامل اخلاقی نوجوان
۶۷۹	- نظریه‌های رشد اخلاقی در دوره نوجوانی
۶۸۴	و- تغییر نسل‌ها

بخش چهارم

۶۸۷	فصل یازدهم: بزرگسالی (جوانی، میانسالی و پیری)
۶۸۸	- مقدمه
۶۸۹	- قسمت اول: دوره جوانی
۶۸۹	- رشد جسمانی دوره جوانی

۶۹۱	- رشد شناختی و اخلاقی دوره جوانی
۶۹۴	- نظریه‌هایی در مورد رشد تفکر دوره جوانی
۶۹۹	- رشد اجتماعی و شخصیت در دوره جوانی
۷۰۶	- نظریه‌های تحول اجتماعی مربوط به دوره جوانی
۷۰۶	الف- نظریه‌های تحولی مبتنی بر الگوهای بحرانی‌های هنجاری
۷۰۶	۱- نظریه اریکسون
۷۰۶	۲- نظریه بوهلر
۷۰۶	۳- نظریه وایلت
۷۰۷	۴- نظریه نظام لویسون
۷۰۹	ب- نظریه‌های مبتنی بر تقویم رویدادهای مهم
۷۰۹	دیدگاه کارتن
۷۱۱	- قسمت دوم: میانگینی (۲۰-۲۰)
۷۱۳	- رشد و تغییرات جسمانی دوره نوجوانی
۷۱۸	- رشد و تغییرات شناختی - اخلاقی - میانگینی
۷۲۲	- رشد اجتماعی و شخصیت دوره نوجوانی
۷۲۴	- نظریه‌های رشد اجتماعی مربوط به دوره نوجوانی
۷۲۴	۱- نظریه اریکسون
۷۲۵	۲- نظریه وایلت
۷۲۶	۳- نظریه لویسون
۷۲۷	۴- نظریه نیوگارتن
۷۲۷	۵- نظریه یونگ
۷۲۸	- مشکلات و مسائل بحرانی دوره نوجوانی
۷۳۱	- قسمت سوم: سالمندی و پیری
۷۳۲	- مراحل پیری
۷۳۴	- مقدمه‌ای بر فرآیند پیرشدن
۷۳۵	- پیر مرد بودن و پیر زن بودن به چه معناست
۷۳۵	۱- سن زمانی
۷۳۶	۲- سن جسمی و زیستی
۷۳۷	۳- سن روانی و عاطفی
۷۳۷	۴- سن اجتماعی
۷۳۸	- الگوهای تحولی و نظریه‌هایی در ارتباط با دوره پیری
۷۴۳	- پیر شدن جسمی
۷۴۳	- نظریه‌های پیر شدن جسمی

۷۴۵	- رشد و دگرگونیهای جسمی دوره پیری
۷۵۵	- تغییرات شناختی و روان شناختی دوره پیری
۷۶۱	- سلامت روانی در دوره پیری
۷۷۰	- تغییرات اجتماعی و شخصیت در دوره پیری
۷۷۰	- شش الگوی پیر شدن اجتماعی
۷۷۴	- مشکلات ارتباطی و اجتماعی دوران پیری
۷۸۱	- نپ‌های شخصیتی و سازگاری با پیری
۷۸۳	- نظریه‌های سازگاری با پیری
۷۸۷	فصل دوازدهم: پایان زندگی (مرگ، عزاء و سوگورای)
۷۸۸	- حله نهایی رشد انسان (مرگ)
۷۸۹	- تجربه مرگ در زندگی روزمره
۷۹۰	- مرگ به عنوان یک مفهوم و واقعه
۷۹۱	- انواع مرگ
۷۹۳	- واکنش مقابل مرگ خود
۷۹۵	- ترس‌هایی که فرآیند مرگ را همراه است
۷۹۶	- تغییر نگرش فرد در مورد مرگ در راه‌های مختلف زندگی
۷۹۷	- مرگ با منزلت
۷۹۸	- آگاهی از مرگ و نگرش‌هایی نسبت به آن
۸۰۰	- رشد مفهوم مرگ
۸۰۶	- اضطراب مرگ
۸۰۹	- عزاداری، داغ‌دیدی و سوگ
۸۰۹	- سازگاری در دوره عزاء یا داغ‌دیدی
۸۱۱	- مراحل عزاء یا داغ‌دیدی
	منابع
۸۱۳	- منابع فارسی
۸۱۶	- منابع انگلیسی
	ضمایم
۸۲۱	- ضمیمه اول: خلاصه‌ای از بازتابها
۸۲۲	- ضمیمه دوم: جدول کنترل رشد

فهرست شکل ها و جداول

صفحه	عنوان
۳۰	جدول ۲-۱- مواردی از بیماری های بارز و نهفته
۳۴	جدول ۲-۲- روشهای تشخیص پیش از تولد
۲۰۸	جدول ۳-۱- برخی جمله های دو کلمه ای متداول باون و هرنشتاین
۲۳۶	شکل ۳-۱- دیدگاه فراخنای زندگی یا عمر
۲۶۳	شکل ۴-۱- فرآیند تقسیم غیرمستقیم (میوز) یاخته
۲۶۴	شکل ۴-۲- فرآیند تقسیم کاهشی (میوز) یاخته
۲۷۴	جدول ۴-۱- معیار آپگار
۲۷۵	جدول ۴-۲- شاخص های مرج از دیدگاه توماس و چس
۳۱۱	شکل ۵-۱- دیدگاه پیازه و ورف- سایپر در مورد رابطه زبان و تفکر
۳۱۳	شکل ۵-۲- فرمول بندی ویگوتسکی از رشد موازی اولیه تفکر و زبان
۳۱۴	شکل ۵-۳- دیدگاه ویگوتسکی درباره رشد گفتار و تفکر
۳۳۳	جدول ۶-۱- طبقه بندی سنی مراحل رشد روانی تا مرگ
۳۳۴	جدول ۶-۲- طبقه بندی سنی مراحل رشد روانی از تولد تا ۶ سالگی
۳۳۵	جدول ۶-۳- فرمول محاسبه وزن از تولد تا ۱ سالگی
۳۳۶	جدول ۶-۴- فرمول محاسبه قد از تولد تا ۱۲ سالگی
۵۹۸	جدول ۱۰-۱- نوسانات رشد قد و وزن پسران و دختران در سنین ۱۰ سالگی تا قبل از بلوغ تا پایان بلوغ
۶۰۳	جدول ۱۰-۲- میزان وزن، قد و انرژی مورد نیاز در دوره بلوغ و جوانی
۷۰۵	جدول ۱۱-۱- مراحل رشد خانواده
۷۱۶	جدول ۱۱-۲- هفت عادت سلامتی
۷۴۰	جدول ۱۱-۳- مراحل سنی و سلسه مراتب نیازها از دیدگاه مازلو
۷۸۳	جدول ۱۱-۴- رابطه تیپ های شخصیتی سالمندان با سطح فعالیت، تواناییهای شناختی و درج رضایت از زندگی
۸۱۱	جدول ۱۲-۱- مراحل عزاء و داغدیدگی

پیشگفتار چاپ دوم

با عنایت خداوند متعال و استقبال گسترده از چاپ اول کتاب روانشناسی رشد، وقت آن رسید که چاپ دوم کتاب با تغییرات جدید تحقق یابد. در چاپ جدید برخی از فصول مثل فصل ۷ با مطالب جدیدتر جابجا شده است و به فصول ۱، ۲، ۳ و ۱۲ مطالب جدید اضافه گردیده است.

موضوع و مبحث رشد یک موضوع میان رشته‌ای است. در بررسی اجماع می‌توان اهمیت رشد و نمو را در میان رشته‌های گروه پزشکی، علوم انسانی مخصوصاً روانشناسی و علوم تربیتی با تمامی گرایش‌ها مشاهده نمود. با توجه به تغییر نگرش نسبت به موضوع رشد و تکامل در طی تاریخ پیشرفت عارف پزشکی و انسانی، در کتاب حاضر سعی شده است دیدگاه چند جنبه‌ای مورد توجه قرار گیرد. در این دیدگاه به مباحث عمده وراثت، محیط، رشد جسمانی، راکتی، شناختی، زبان و اجتماعی از دید تعاملی پرداخته شده است. از آنجائی که رشد و نمو در تمامی دوران زندگی در جریان می‌باشد، لازم است اطلاعاتی در اختیار متخصصان، دانشجویان و خانواده‌ها قرار گیرد تا آنها بتوانند نحوه برخورد مناسب با خصوصیات هر دوره از رشد را فرا گرفته و در صورت انحراف رشد از مسیر طبیعی، نشانه‌های نابهنجاری رشد را تشخیص داده و در پی اتخاذ راهکار مناسب برآیند.

در طی پیشرفت علوم پزشکی و بهداشت مخصوصاً بهداشت جسمانی و فراهم ساختن شناسنامه بهداشت جسمانی برای هر فرد از بدو تولد تا سن بزرگسالی، متأسفانه جایگاه شناسنامه بهداشت روانی یا عبارتی شناسنامه شخصیتی برای افراد از بدو تولد تا بزرگسالی خالی می‌باشد؛ به همین دلیل سعی شده است که در کتاب حاضر گامی در جهت تدوین شناسنامه شخصیتی برداشته شود، گام اول در تحقق این هدف تأکید بر

بهداشت روانی هر دوره از رشد می‌باشد که در کتاب حاضر در این راستا تلاش‌هایی صورت گرفته است.

این کتاب شامل چهار بخش و دوازده فصل و دو ضمیمه می‌باشد. بخش اول شامل مباحث مربوط به مفاهیم، کلیات رشد و نمو و نظریه‌ها می‌باشد. بخش دوم شامل مراحل رشد و نمو از لحظه لقاح تا پایان کودکی، شیوه و نوع ارتباط بین والدین و کودک، اختلالات رشدی کودکان و تعیین و تشخیص زمان یازمندی کودکان به کمک‌های حرفه‌ای و تخصصی می‌باشد. بخش سوم مربوط به رشد و تحولات عظیم دوره نوجوانی بوده و بخش چهارم شامل رشد دوره نرسالی (جوانی، میانسالی و پیری) و مرگ می‌باشد. در انتها دو ضمیمه جهت بررسی بازتاب‌های دوره نوزادی و جداول کنترل رشد آمده است.

بعلت پراکندگی مباحث عمده رشد و نمو در مراحل زندگی در کتاب‌های مختلف، در این کتاب تلاش بر این بوده است که سه بخش مهم روانشناسی رشد یعنی رشد (۱)، رشد (۲) و پیری و مرگ در یک در صورت منسجم و با تأکید بر بهداشت روانی و راهکارهای تشخیصی و درمانی گردآوری و تدوین گردد.

در پایان از تلاش‌ها و حمایت‌های همسر م. داوودی و همکاران صمیمانه تشکر و سپاسگزاری می‌نمایم.

دکتر شهنام ابوالقاسمی

دانشیار گروه روانشناسی بالینی دانشگاه آزاد

اسلامی واحد تنکابن

بهار و تابستان ۱۳۹۶